

[Ebba Strange]

Det er vi modstandere af i socialistisk folkeparti. Tværtimod mener vi, at stipendieandelen, efterhånden som der bliver økonomisk mulighed for det, bør forøges, sådan at færdiguddannede slipper for den tilbagebetalingsbyrde, der under alle omstændigheder vil ligge i en lånoptagelse.

Vi er tilhængere af, at man, så længe man er nødt til at have en del af uddannelsesstøtten som lån, går over til statslån, der er rentefrie i uddannelsestiden, i stedet for banklånene. Det har vi sagt mange gange siden 1975, da venstre-regeringen indførte disse banklån, så det skal jeg bare gentage.

Som forslagene foreligger her, kan vi ikke støtte dem, men vi er meget interesserede i – det vil jeg gerne pointere – at vi snarest muligt får nogle forslag, som vi kan realitetsbehandle og få færdigbehandlet i denne samling. Vi venter med spænding på, hvad det er, undervisningsministeren kommer med, for det er helt givet, at der trænges til noget på dette område både for de nyuddannedes skyld og for de menneskers skyld, der er under uddannelse i dag.

Aase Olesen (RV):

Da det radikale venstres uddannelsespolitiske ordfører, hr. Ole Vig Jensen, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på hans vegne sige følgende:

De to forslag om ændring af uddannelsesstøtten er udmærkede og givetvis velmente initiativer, men begge forslag bryder afgørende med det hidtil kendte mønster i den statslige uddannelsesstøtte, nemlig at støtten skal være en kombination af stipendier og lån.

Begge de to forslag udmærker sig endvidere ved ikke at tage hensyn til de statsfinansielle konsekvenser, i hvert fald har forslagsstillerne ikke gjort sig nogen ulejlighed med at beregne virkningerne. Det er en svaghed, hvis man forventer, at vi i dag skulle gå ind i en konstruktiv og forpligtende debat om dem.

Skal vi ændre ved uddannelsesstøtten og derigennem tilvejebringe forbedringer, er det urealistisk at tro, at der kan skabes flertal for nogen af de to forslag.

Det radikale venstre er indstillet på at gennemføre forbedringer af uddannelsesstøtten, som vi allerede tilkendegav under debatten i maj i år. Vi afventer det udspil, som regerin-

gen dengang lovede at komme med. Sker det ikke, vil vi selv fremsætte forslag, som kan få virkning fra august 1982.

Kirsten Hav (VS):

»At leve af SU er som at malke en tyr«, har de studerende på Landbohøjskolen engang sagt, og de må jo vide besked om både SU og tyre. Ordene er stadig sørgeligt aktuelle! Suen er fortsat blevet udhulet på grund af manglende reguleringer i takt med prisstigninger, ligesom kriseforlig på kriseforlig og nu senest afgiftsbuketten har gnavet sig ind på den sparsomme støtte, som ydes. Man kan roligt sige, at støttesystemet reelt er brudt sammen nu, kun to år efter at man med brask og bram og store armsving proklamerede, at nu havde vi fået den store SU-reform.

Under 1970ernes og 1980ernes kriser er de spæde forbedringer, der skete i 1960erne, nu rullet tilbage igen, først med indførelsen af udelukkende banklån i 1975 og siden med den manglende regulering af støtten og den såkaldte reform fra 1978, som blot yderligere forværrede situationen, og hvor de bebudede senere etaper har fortonet sig i den blå luft.

Hertil kom yderligere, at SU med reformen og de seneste års uddannelsespolitik i stadig stigende grad er blevet brugt som styringsmiddel, som skal lede de unge hen i de erhvervsrettede, korte uddannelser. Man skal koble SU på registreringssystemerne og budgetsytemerne, så det bliver den kæp og den gulerod – mest det første – der skal presse studenterne igennem systemet på kortest mulig tid, fordi taxametrene tæller og renterne løber på hele tiden. Kort sagt, Suen benyttes som instrument til at lave grydeklare kandidater, der ikke må stille kritiske spørgsmål, altså en disciplinering af de uddannelsessøgende.

VS' politik på SU-området er klar nok: vi er imod de dyre banklån, og vi mener, at uddannelserne bør være en fuldtidsaktivitet. I dag har erhvervsarbejdet antaget et omfang, så det truer med at spolere studierne, og mange falder fra af økonomiske årsager; det ved vi.

Hertil kommer, at de uddannelsessøgende optager en masse job på arbejdsmarkedet, hvad der jo ikke er særlig heldigt i en arbejdsløshedssituation. Hvis de uddannelses-